

tékét és tartalmát, valamint a tartásra kötelezett személyeknek körét; egyúttal felemeli az anya tartási igényét azáltal, hogy térítést biztosít számára négy heti u. n. szülési időtartamra. A gyermek a jövőben is az anya nevét viseli; megkönnyítették azonban az apa nevének megszerezhetőse oly esetekben, amidőn az apa maga kívánja, hogy gyermeke az ő nevét viselje. Az exceptio plurium részben megszűnik, mert a gyermeknek megadatik a lehetőség, hogy a szóba jövő férfiak közül egyiket a tartás szolgáltatására igénybe vehesse. Az így perbe vont férfinak azután regresszusa van a többiekkel szemben. A javaslat nem mondható túlzottan liberálisnak, habár az eddig érvényben volt jogi helyzettel szemben kétségtelenül erős haladást mutat. Különösen mutatja annak a lényegében gazdasági és szociális elgondolásának térhódítását, mely szerint a törvénytelen gyermek tartási joga nem annyira a felelősségnek, illetve a nemzésnek motivumára, mint inkább arra van alapítva, hogy a gyermeknek objektív igénye van az eltartásra.

— ga —

PÉNZÜGYI JOGGYAKORLAT

Az államsegély a mérlegszerű nyereségből nem vonható le. (Közigazgatási Biróság 18.287/1926. P. szám.) Panaszos azt kifogásolja, hogy az 1914. évi XXII. t.-c.-kel részere megállapított államsegélyt a mérlegszerű nyereségből nem vonták le.

A biróság a kifogást alaptalannak találta.

Az 1922. évi XXIV. t.-c. 13. §-ának (1) bekezdése szerint az adóköteles nyereség megállapításánál a mérleg egyenlegéből kell kiindulni és a nyereség-veszteségszámla bevételei és kiadásai az adóalap kiszámításánál is irányadók, ha csak a 14—19. §-ok ellenkező rendelkezéseket nem tartalmaznak. A 16. §. felsorolja azokat a tételeket, amelyek a mérleg szerinti nyereségből levonandók. Olyan bevételi tételt tehát, amely ebben a §-ban felsorolva nincsen, a mérlegszerű nyereségből levonni nem szabad és miután az államsegély a 16. §-ban felsorolva nincsen, panaszosnak az a kifogása, hogy az államsegélyt a nyereségből nem vonták le, törvényes alappal nem bír.

Panaszosnak azon indokolása, hogy az államsegélynek az adóalapba bevonása azért nélkülözi a törvényes alapot, mert a felhívott törvény annak adókötelezettségéről nem rendelkezik, nem helytálló, mert a felhívott törvény II. fejezete, amely az adóalap megállapításáról rendelkezik, nem azokat a bevételi tételeket sorolja fel részletesen, amelyek adóalapot képeznek, — hiszen ilyen felsorolás nem is volna elképzelhető — hanem azokat említi fel tételenként, amelyek adómentesek

és ezen tételek között a fent előadottak szerint az államsegély felemlítve nincsen.

Panaszos hivatkozik arra, hogy az általa élvezett államsegély az 1922. évi XXIV. t.-c. hatályba léptéig állandóan adómentes volt és ezen az alapon is vitatja azt, hogy adó alá most sem vonható. Azonban ez az indokolása sem helytálló, mert a társulati adóra vonatkozó törvényes rendelkezések megváltoztak.

Az 1875. évi XXIV. t.-c. hatálya alatt a bíróság joggyakorlata szerint az államsegély, amelyet a vállalat az államkincstártól nem ellenértéket képező viszonzatszolgáltatás fejében kapott, az üzlet nyers jövedelméből levonandó volt éspedig mint nem üzleti bevétel, az 1875. évi XXIV. t.-c. 1. §-ának azon rendelkezése alapján, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok „üzleti jövedelmeik“ után tartoznak kereseti adót fizetni. Az 1922. évi XXIV. t.-c. ilyen megszorítást nem tesz és a mérlegszerű nyereséget adó alá vonja tekintet nélkül arra, hogy az minő forrásból származik. Az államsegélyt azon alapon tehát, hogy nem üzleti bevétel, az 1922. évi XXIV. t.-c. hatályba lépte óta levonásba hozni nem szabad.

De nem volt az államsegély levonásba hozható a panaszos által felhozott alapon az 1909. évi VIII. t.-c. hatálya alatt sem és ezért rendelkezett a 17. §. 5-ik pontja kifejezetten oly módon, hogy az állam által fizetett segélyek (subventiók) a mérlegszerű nyereségből levonandók.

Az 1909. évi VIII. t.-c. 17. §. 5-ik pontjának ez a rendelkezése az 1922. évi XXIV. t.-c. 16. §-ába felvéve nincsen, tehát az államsegélyek adómentességét az 1922. évi XXIV. t.-c. megszüntette, éspedig megszüntette azért, mert a vonatkozó törvényjavaslati indokolás szerint a törvényhozó célja az volt, hogy az adóköteles nyereséget az üzleti könyvekben elszámolt — a mérleg szerinti — tényleges eredményhez közelebb hozza.

A papirkoronában készült mérleg egyes tételei az adóalap megállapításánál nem valorizálhatók. (Közigazgatási Bíróság 13.533/1926. P. szám.)

Panaszos azt kifogásolja, hogy a megadóztatott és az 1923/24. üzleti évben az üzlethelyiség átalakítására felhasznált 180 millió koronát csupán papirkoronaösszegben vonták le a mérlegszerű nyereségből.

A bíróság a panaszt alaptalannak találta.

A vállalat az 1923/24. üzleti évben számadásait papirkoronaértékben vezette és a zárszámadását is ebben az értékben készítette. Az adóköteles nyereség kiszámítása tehát szintén csupán papirkoronaértékben volt eszközölhető és olyan törvényes rendelkezés, amely az adóalap kiszámításá-